

Verdieping Systeemtherapie: 72 uur

docent: Astrid Wetzels

Doelgroep

Gz-psychologen (i.o.), psychotherapeuten (i.o.), (ortho) pedagogen, psychologen, klinisch psychologen (i.o.), hbo opgeleiden met relevante vooropleiding en master

Context van de cursus

De cursus wordt gegeven als post academische nascholing. De cursus vormt een onderdeel van de opleiding tot geregistreerd systeemtherapeut. Om de cursus Systeemtherapie Verdieping te volgen moet eerst de cursus Inleiding Systeemtherapie van 60 uur met succes zijn afgerond.

Duur van de cursus

De cursus bestaat uit 12 dagen van 6 lesuren incl. de wetenschapsmodule. Het maximaal aantal deelnemers is 14

Gastdocent: Dr. H.C.E. Pijnenburg. Hij geeft de wetenschapsmodule

Aan te schaffen literatuur

Handboek Systeemtherapie (2014): Savenije A., van Lawick M. J., Reijmers, E.T.M., Utrecht, De Tijdstroom Rober P. (2006): Samen in Therapie; gezinstherapie als dialoog, Leuven/Voorburg, Acco Zuuren, F. J. (2010). Klein Methodenboek klinische en gezondheidspsychologie. Amsterdam: VU University Press. ISBN 978 90 8659 426 9 (wetenschapsmodule)

Er worden verder artikelen beschikbaar gesteld.

Doelstelling van de cursus

De cursisten kennen inhoud en betekenis van de centrale begrippen uit de systeemtheorie en zij kunnen deze toepassen in de praktijk De cursisten hebben kennis van de inhoud en betekenis van het narratief perspectief en het hechtingsperspectief Het opstellen van circulaire hypothesen De cursist ziet zichzelf als deel van het therapeutisch

systeem en kan reflecteren over eigen houding en positie. Belangrijke levensgebeurtenissen kunnen begrijpen in de levenscyclus van een gezin en in de sociaal culturele context. Het kunnen toepassen van basistechnieken. Het kunnen toepassen van enkele specifieke methodieken en interventies. De cursist heeft zicht op de opbouw van het therapieproces c.q. hulpverleningsproces. De cursist leert dat een interventie in een andere fase een andere betekenis krijgt. De cursist herkent de invloed van de behandelcontext. Zicht hebben op verschillende denkramen en deze kunnen hanteren. Het beschrijven van sociale systemen in termen van structuur, organisatie en interactieprocessen. De cursisten leren relevante begrippen en vaardigheden om publicaties over wetenschappelijk onderzoek te begrijpen en kritisch te beoordelen. Dit dient toegespitst

te zijn op de relatie- en gezinstherapie en vertaald te kunnen worden naar de klinische praktijk (wetenschapsmodule)

Opzet van de cursus

De cursus bestaat uit 12 lesdagen van 6 uur: 3 lesuren in de ochtend en 3 lesuren in de middag. De frequentie van de lesdagen is eens per 2 weken. Dat geeft de cursisten de mogelijkheid het geleerde te laten bezinken en waar mogelijk toe te passen in de praktijk.

In de cursus wordt aandacht besteed aan de multiculturele invalshoek. De culturele achtergrond speelt immers een belangrijke rol in systemen. Systeemvisie gaat over betekenisgeving. Gedrag krijgt betekenis in de sociaal culturele context. Ook is er in de cursus aandacht voor het genderspect.

In deze cursus komen twee nieuwe perspectieven aan de orde: het narratief perspectief en het hechtingsperspectief. Deze perspectieven worden in de gehele ontwikkeling van de systeemtherapie geplaatst en besproken op hun betekenis.

Leidend principe in de cursus is het levensfasemodel in samenhang met

de fasen in therapie. Bij elke levensfase komt er een mogelijke stressor aan bod, die uitgewerkt wordt tegen de achtergrond van het levensfasemodel. Hieraan gekoppeld wordt er een fase van het therapieproces c.q. hulpverleningsproces besproken. Hypothesevorming komt bij elke fase terug. Daar is bewust voor gekozen omdat een werkhypothese een belangrijke leidraad vormt in het therapieproces. Een werkhypothese ontwikkelt zich bovendien gedurende de therapie.

Er is in de cursus ruim aandacht voor de persoon van de therapeut aangezien de therapeut het belangrijkste instrument is in de behandeling en zelf ook een ontwikkeling doormaakt die betekenis heeft in het proces.

Er wordt aandacht besteed aan het team en de organisatie aangezien zij belangrijk zijn voor de context waarin de systeemtherapeut zijn/haar werk doet.

In de cursus komen diverse basistechnieken aan bod en enkele specifieke interventies.

In de cursus is ervoor gekozen in de eerste les verbinding te maken met de opgedane systeemtheoretische kennis in de cursus Inleiding Systeemtherapie van 60 uur. Basisbegrippen uit de systeemvisie worden in deze les opgefrist.

De wetenschapsmodule wordt aangeboden op dag 3 en 4. In de eerste lessen wordt het kader van de cursus duidelijk neergezet evenals relevante ontwikkelingen. De wetenschapsmodule sluit daar goed op aan. Daarna kan de cursus dan worden vervolgd met de onderwerpen die een duidelijke samenhang vertonen.

In de laatste fase van de cursus komen non-verbale technieken aan bod. Non-verbale technieken vormen een belangrijk onderdeel van het repertoire van de systeemtherapeut. Bovendien biedt dit onderwerp de mogelijkheid eerder opgedane kennis in de cursus te integreren.

Consultatie raakt aan zowel de behandelcontext als aan de fase in

therapie en de fase waarin het cliëntsysteem verkeert. Dat past dan ook goed in het laatste deel van de cursus.

De cursus wordt afgesloten met een bespreking van de toets. Dat biedt de gelegenheid om stil te staan bij vragen, dilemma's, knelpunten of verrassende inzichten en om verbinding te maken met wat is geleerd in de cursus. De toets en toetsbespreking als integratiemoment.

Toets

De cursus wordt afgerond met een toets. De toets biedt de mogelijkheid te reflecteren over hetgeen er is geleerd. De toets is een integratiemoment van leerervaringen.

Inhoud toets

De cursist beschrijft twee gesprekken met hetzelfde cliëntsysteem. Dit wordt beschreven vanuit de systeemvisie. In deze beschrijving besteedt de cursist in elk geval aandacht aan de volgende aspecten: Een heldere en overzichtelijke casusbeschrijving Beschrijf de context waarin je werkt en jouw rol en functie Wat is je hypothese in systeemtermen? Hoe verliep de vorming van het therapeutisch systeem? Beschrijf de verschillende rollen en posities van de systeemleden Welke positie nam jij in en hoe kwam je daarin terecht? Hoe passen de beschreven sessies in het gehele proces van therapie c.q. hulpverlening? Was er een ontwikkeling waar te nemen in deze twee sessies, zo ja welke, zo nee: wat is daarvan de reden volgens jou?

Reflectie is een belangrijk deel van het toetsverslag. De meeste toetsvragen nodigen uit tot reflectie. Het is belangrijk dat dat terugkomt in het toetsverslag.

De minimale omvang van de toets is 6 pagina's. De toets en de bespreking van de toets vormen een onlosmakelijk geheel met elkaar. Aanwezigheid bij de toetsbespreking is dan ook verplicht.

Aanwezigheid:

Het werkt natuurlijk het prettigst als je alle dagen aanwezig bent. Het kan gebeuren dat je door een overmachtsituatie niet aanwezig kan zijn. Als je 6 lesuren afwezig bent, dan heeft dat geen consequenties. Mocht je meer dan 6 lesuren afwezig zijn, dan maak je een inhaalopdracht die de stof van de gemiste lesuren behandelt. Je mag maximaal 12 lesuren afwezig zijn.